

Rīgā, 2024.gada 2.decembrī

Nr.6

Trauksmes celšanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar
Trauksmes celšanas likuma
5.panta pirmo daļu*

1. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. SIA "Valsts aizsardzības korporācija" (turpmāk – VAK) leikšējās trauksmes celšanas noteikumu (turpmāk – noteikumi) mērķis ir nodrošināt Trauksmes celšanas likuma prasību ievērošanu un VAK darbinieku (turpmāk – Darbinieki) informēšanu, kā arī veicināt atklātu un pārskatāmu VAK darbību, izmantojot Trauksmes cēlēju tiesības paust viedokli par iespējamu pārkāpumu.
2. Trauksmes celšana ir godprātīga informācijas sniegšana, izmantojot tiesības brīvi paust savu viedokli, par tādu iespējamu pārkāpumu VAK darbībā, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, ja ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka šis pārkāpums noticis, notiek vai tiek plānots.
3. Trauksmes cēlētājs ir fiziska persona, kura sniedz informāciju par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, ja persona šo informāciju uzskata par patiesu un tā gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu (turpmāk – Trauksmes cēlētājs).
4. Noteikumi noteic, kādā veidā Trauksmes cēlētājs informē par viņa ieskatā patiesiem iespējamiem pārkāpumiem.
5. Trauksmes cēlētājs var celt trauksmi tikai par Trauksmes celšanas likumā noteiktajiem iespējamajiem pārkāpumiem. Trauksmes cēlētājs godprātīgi un atbildīgi izvērtē informāciju, kuru tas norāda Trauksmes cēlēja ziņojumā (pielikumā), un, cik iespējams, pārlicinās, ka sniegtā informācija ir patiesa.
6. Informācija, kas sniegta anonīmi, nav uzskatāma par Trauksmes cēlēja ziņojumu (turpmāk – Ziņojums) un netiek izskatīta Trauksmes celšanas likumā noteiktajā kārtībā.
7. Ziņojumu pēc tā iesniegšanas nav iespējams atsaukt.
8. VAK tīmekļvietnē www.defencecorporation.lv publisko informāciju par iekšējās trauksmes celšanas sistēmu, atbildīgās personas trauksmes celšanas jautājumos kontaktinformāciju, kā arī Trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu, kas pievienota šo noteikumu pielikumā.
9. VAK valdes loceklis ar rīkojumu nosaka atbildīgo personu trauksmes celšanas jautājumos (turpmāk – Atbildīgā persona), kas cita starpā:
 - 9.1. vada un uzrauga iekšējās trauksmes celšanas sistēmu, kā arī īsteno normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi un ir tiesīga parakstīt Trauksmes celšanas likumā minētos lēmumus un atbildes vēstules Trauksmes cēlētājiem;
 - 9.2. saņem un reģistrē personas iesniegumu, izvērtē tā pirmšķietamo atbilstību Ziņojumam un pieņem attiecīgu lēmumu;

- 9.3. pseidonimizē Ziņojumu, piešķirot izdomātu (neīstu) vārdu, numuru, burtu kombināciju vai citu identifikatoru, lai netiktu atklāta personas identitāte;
- 9.4. apkopo informāciju par Trauksmes cēlēju darbības rezultātā atklātiem pārkāpumiem.
10. Atbildīgās personas prombūtnes laikā to aizvieto ar rakstveida rīkojumu norīkota persona, kurai ir Noteikumos noteiktās tiesības un pienākumi.
11. Uzsākot praksi, darba tiesiskās vai dienesta attiecības vai cita veida ar profesionālo darbību saistītas tiesiskās attiecības, VAK Atbildīgā persona iepazīstina personu ar šiem noteikumiem.

2. ZIŅOJUMA IESNIEGŠANAS, SAŅEMŠANAS UN REĢISTRĒŠANAS KĀRTĪBA

12. Ziņojumu iesniedz VAK, ievērojot iesniegumu likuma 3.pantā noteikto un norādot, ka tas ir Trauksmes cēlēja ziņojums, vai izmantojot Trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu, kas publicēta VAK tīmekļvietnē www.defencecorporation.lv. Ziņojumam pievieno iespējamo pārkāpumu apstiprinošus dokumentus.
Ziņojuma iesniegšanas iespējas:
 - 12.1. elektroniski bez droša elektroniskā paraksta valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv vai tīmekļvietnē www.trauksmescelejs.lv, ja Ziņojumu iesniedz un personas identitāti pārbauda, izmantojot tiešsaistes formas, kuras pieejamas portālā un tīmekļvietnē;
 - 12.2. ar drošu elektronisko parakstu parakstītu Ziņojumu nosūta uz e-pasta adresi trauksme@defencecorporation.lv (e-pastu saņem tikai Atbildīgā persona);
 - 12.3. aizpildītu Ziņojumu nosūta pa pastu uz adresi Krišjāņa Valdemāra iela 33-18, Rīga, LV-1010. Nosūtot Ziņojumu pa pastu, Trauksmes cēlētājs nodrošina, ka Ziņojums atrodas slēgtā aploksnē un uz tās ir uzraksts "Trauksmes cēlēja ziņojums SIA "Valsts aizsardzības korporācija"", lai to nekavējoties varētu norobežot no pārējās saņemtās korespondences (aploksne neatvērta tiek nodota Atbildīgajai personai);
 - 12.4. iesniegt personīgi vai ziņot mutvārdos Atbildīgajai personai. Mutvārdu ziņojumu Trauksmes cēlēja klātbūtnē Atbildīgā persona noformē rakstveidā Ziņojuma veidlapā un Trauksmes cēlētājs to paraksta Atbildīgās personas klātbūtnē. Trauksmes cēlētājam iesniedz Ziņojuma kopiju ar atzīmi par tā saņemšanas datumu.
13. Ja VAK saņemtais iesniegums, kas noformēts kā Ziņojums, nav parakstīts un pirmšķietami tas atzīstams par Trauksmes cēlēja ziņojumu, Atbildīgā persona lūdz personu parakstīt Ziņojumu un atsūtīt elektroniski parakstītu vai iesniegt pašrocīgi parakstītu Ziņojumu. Lūgumu parakstīt iesniegumu Atbildīgā persona nosūta septiņu dienu laikā, drošā veidā sazinoties ar iesniedzēju, izmantojot Trauksmes cēlēja norādīto kontaktinformāciju, un izskaidro, ka neparakstīts iesniegums tiks atstāts bez izskatīšanas atbilstoši Iesniegumu likuma 7.panta pirmās daļas 2.punktam.
14. Saņemto Ziņojumu Atbildīgā persona nekavējoties reģistrē VAK Trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrā, norādot iesniegšanas datumu un Ziņojuma identifikatoru (numuru), un nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu dienu laikā nosūta Trauksmes cēlētājam Ziņojuma saņemšanas apstiprinājumu. Apstiprinājumu nesūta, ja Trauksmes cēlētājs to ir lūdzis vai ir aizdomas, ka tiks atklāta Trauksmes cēlēja identitāte. Trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrā,

Ziņojumam, tam pievienotajiem materiāliem un Ziņojuma izskatīšanas materiāliem ir ierobežotas pieejamības informācijas statuss, kam var piekļūt tikai Atbildīgā persona.

15. Ja saņemts iesniegums, uz kura nav norādes, ka tas ir Trauksmes cēlēja ziņojums, bet Darbinieks konstatē, ka pēc būtības tas atbilst Ziņojumam, iesniegumu nekavējoties nodod Atbildīgajai personai.
16. Ziņojumu par Atbildīgo personu iesniedz jebkurā no Noteikumu 12.punktā minētajiem veidiem, norādot, ka tas ir "Trauksmes cēlēja ziņojums par Atbildīgo personu". Šādu ziņojumu izskata VAK valdes loceklis. Ziņojumu par VAK valdes locekļa rīcību Atbildīgā persona nosūta izskatīšanai Aizsardzības ministrijai.
17. Ziņojumus un ar to izskatīšanu saistītos materiālus VAK glabā desmit gadus pēc izskatīšanas procesa pabeigšanas, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Vēlāk Ziņojumus un ar tiem saistīto informāciju iznīcina atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ja vien procesam neseko tiesvedība.

3. TRAUKSMES CELŠANAS PAZĪMJU IZVĒRTĒŠANA

18. Ziņojuma pirmšķietamu atbilstību Trauksmes celšanas likumā noteiktām pazīmēm Atbildīgā persona izvērtē nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu dienu laikā no saņemšanas dienas, un pieņem lēmumu par tā atzīšanu vai neatzīšanu par Trauksmes cēlēja ziņojumu.
19. Ja Ziņojumā norādītā iespējamā pārkāpuma izskatīšana nav VAK kompetencē, Atbildīgā persona septiņu dienu laikā no Ziņojuma saņemšanas dienas pārsūta to izskatīšanai pēc piekritības un par to rakstveidā informē Trauksmes cēlēju.

4. ZIŅOJUMA PSEIDONIMIZĀCIJA UN ATBILŽU SNIEGŠANA

20. Atbildīgā persona rakstiski informē Trauksmes cēlēju par iesnieguma atzīšanu vai neatzīšanu par Trauksmes cēlēja ziņojumu trīs dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas. Lēmumu nesūta, ja Trauksmes cēlējs to ir lūdzis vai ir aizdomas, ka tiks atklāta Trauksmes cēlēja identitāte.
21. Gadījumā, kad iesniegums netiek atzīts par Trauksmes cēlēja ziņojumu, Atbildīgā persona lēmumā norāda, ka iesniegums tālāk tiks izskatīts Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā. Šādu iesniegumu Atbildīgā persona anulē Ziņojumu reģistrā un uzdod par lietvedību atbildīgajam darbiniekam pārreģistrēt to kā saņemto korespondenci, izņemot, ja Trauksmes cēlēja iesniegumā nav noteikts citādi. Atbildīgā persona veic atzīmi Ziņojumu reģistrā un uz iesnieguma oriģināla, ka iesniegums sākotnēji tika iesniegts kā Trauksmes cēlēja ziņojums, bet par tādu netika atzīts, norādot anulēšanas iemeslu un datumu.
22. Ja ziņojums tiek atzīts par Trauksmes cēlēja ziņojumu:
 - 22.1. Atbildīgā persona nekavējoties pseidonimizē personas datus un citu informāciju, kas atklāj Trauksmes cēlēja vai tās personas, uz kuru attiecas Ziņojums, identitāti. Pseidonimizēšanu var neveikt, ja Trauksmes cēlējs publiski atklājis savu identitāti;
 - 22.2. Atbildīgā persona informē VAK valdes locekli par pieņemto pozitīvo lēmumu un nodod viņam pseidonimizēto Ziņojumu.
23. Ziņojuma lietā ievieto Ziņojuma oriģinālu un pseidonimizēto ziņojumu, kā arī veic atbilstošu ierakstu VAK Trauksmes cēlēju ziņojumu reģistrā par Ziņojuma izskatīšanas gaitu.

24. Ziņojumus un tiem pievienotos materiālus glabā tikai Atbildīgajai personai pieejamā, drošā un aizslēdzamā skapī vai seifā.

5. TRAUKSMES CĒLĒJA ZIŅOJUMA IZSKATĪŠANA

25. Saņemot pseidonimizētu Ziņojumu, VAK valdes loceklis, katrā atsevišķā gadījumā nekavējoties izdod rīkojumu par komisijas izveidošanu Ziņojuma izskatīšanai trīs cilvēku sastāvā (turpmāk – Komisija), kuru pirms tam saskaņo ar Atbildīgo personu, kura uzrauga, lai Komisijas sastāvā netiek iekļauta persona, par kuru ir iesniegts Ziņojums. Komisija izskata Ziņojumu pēc būtības, nodrošina, ka tas tiek izskatīts objektīvi, taisnīgi un bez personīgas ieinteresētības (neviens no Komisijas locekļiem nav norādīts ar norādīto pārkāpumu vai personām, kuras minētas Ziņojumā).
26. Komisija nodrošina taisnīgu un normatīvajiem aktiem atbilstošu darbu Ziņojuma izskatīšanai un atzinuma sniegšanai. Atzinumu noformē protokola veidā, t.sk. arī gadījumā, ja Komisija konstatē, ka Ziņojumā minētās lietas izskatīšana nav Komisijas kompetencē un Ziņojums ir pārsūtāms izskatīšanai pēc piekritības.
27. Ja kāds no Komisijas locekļiem atrodas interešu konfliktā vai ētisku apsvērumu dēļ varētu tikt apšaubīta viņa /-ņas objektivitāte, viņš /-ņa rakstveidā par to informē VAK valdes loekli un Komisijas vadītāju, un nepiedalās Komisijas darbā.
28. Komisijai ir tiesības pieprasīt un saņemt informāciju no VAK darbiniekiem, kā arī no citām institūcijām un personām, kas nepieciešama lietas apstākļu noskaidrošanai un atzinuma sagatavošanai.
29. Ja Komisija atzīst Ziņojumā norādīto pārkāpumu, tā savas kompetences robežās piemēro atbildību vai nosaka piemērojamo rīcību saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Komisija Atbildīgajai personai iesniedz rakstveida atzinumu, vai, ja atzinums vēl nav sagatavots, tad vismaz nedēļu pirms noteikumu 31.punktā minētā termiņa informē Atbildīgo personu par Ziņojuma izskatīšanas gaitu.
30. Ja Komisijas ieskatā pārkāpuma izskatīšana nav tās kompetencē, Komisija par to ziņo Atbildīgajai personai, kura pārsūta Ziņojuma oriģinālu, pseidonimizētu Ziņojumu un lēmumu par ziņojuma atzīšanu par Trauksmes cēlēja ziņojumu izskatīšanai pēc piekritības un par to rakstveidā informē Trauksmes cēlēju, kā arī VAK valdes loekli.
31. Par Ziņojuma izskatīšanas gaitu Atbildīgā persona rakstveidā informē Trauksmes cēlēju ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad ziņojums ar lēmumu tika atzīts par Trauksmes cēlēja ziņojumu.
32. Atbildīgā persona pēc tam, kad Ziņojuma izskatīšana ir pabeigta, informē Trauksmes cēlēju par konstatētajiem faktiem un pieņemto lēmumu vai veiktajām darbībām, informējot, vai pārkāpums ir apstiprinājies, vai ir konstatēts kaitējums, vai kāda persona ir saukta pie atbildības, vai ir veikti uzlabojumi.

6. TRAUKSMES CĒLĒJA TIESISKĀ AIZSARDZĪBA

33. VAK nodrošina Trauksmes cēlēju personas datu aizsardzību šādos veidos:
- 33.1. informācijas aprītē ievēro īpašu rūpību un konfidencialitāti;
- 33.2. Atbildīgā persona Ziņojumu nekavējoties pseidonimizē un VAK valdes loceklis, kā arī Komisija strādā ar tā pseidonimizēto versiju;
- 33.3. Ziņojuma pārbaudē iesaista pēc iespējas mazāk personu;

- 33.4. nerada jebkādas nelabvēlīgas sekas Trauksmes cēlējam, viņa radniekam vai saistītajai personai trauksmes celšanas dēļ.
34. Trauksmes cēlējs, viņa radnieks un saistītā persona netiek sodīti, atbrīvojot no darba vai amata, pazemināti amatā, pārcelti citā amatā vai kā citādi, radot viņiem nelabvēlīgas sekas par Ziņojuma iesniegšanu.
35. Ar brīdi, kad Trauksmes cēlējs ir cēlis trauksmi, viņam /-ņai, viņa /ņas radniekam un saistītajām personām ir tiesības uz aizsardzību Trauksmes celšanas likuma 10.pantā noteiktā kārtībā.

7. NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI

36. Par pārkāpumiem, ko palīdzējuši atklāt Trauksmes cēlēji, Atbildīgā persona, sadarbībā ar VAK Komunikācijas un partnerības vadītāju, organizē publiskas informācijas sniegšanu atbilstoši Trauksmes celšanas likumā noteiktajam, neatklājot un neapdraudot Trauksmes cēlēja identitāti, kā arī ievērojot vispārējās datu aizsardzības prasības, izņemot gadījumu, kad Trauksmes cēlējs iebilst pret publiskošanu. Informācija tiek publiskota VAK tīmekļvietnē www.defencecorporation.lv.
37. Jautājumos, kas nav regulēti šajos noteikumos, piemērojami Trauksmes celšanas likumā noteiktie nosacījumi.
38. Papildus informāciju par trauksmes celšanu Trauksmes cēlējs var iegūt tīmekļvietnē www.trauksmescelejs.lv.

SIA "Valsts aizsardzības korporācija" valdes locekle

Ingrīda Ķirse

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

TRAUKSMES CĒLĒJA ZIŅOJUMA VEIDLAPA

ADRESĀTS
Norādiet institūciju/organizāciju, kurai adresējat šo ziņojumu
1. PĀRKĀPUMA APRAKSTS
Sniedziet Jūsu rīcībā esošo informāciju par iespējamo pārkāpumu . Miniet konkrētus faktus vai apstākļus, kas par to liecina (piemēram, datums, vieta, kur iespējamais pārkāpums tika novērots), iesaistītās fiziskās vai juridiskās personas, iesaistīto personu amati. Ja Jūsu rīcībā ir pierādījumi (piemēram, dokumenti, fotogrāfijas, e-pasta sarakste), pievienojiet tos ziņojumam vai norādiet, kur ar tiem var iepazīties
2. INFORMĀCIJAS GŪŠANAS VEIDS (SAISTĪBA AR DARBU)
Jūsu saistība ar organizāciju, kurā ir novērots iespējamais pārkāpums (atzīmējiet atbilstoši):
☐ strādāju organizācijā (veicu tajā darba (amata, dienesta) pienākumus)
☐ veicu darbu organizācijā, bet man ar to nav līgumattiecību
☐ sniedzu pakalpojumu organizācijai
☐ iespējamo pārkāpumu novēroju, dibinot tiesiskās attiecības
☐ iespējamo pārkāpumu novēroju, esot praksē
☐ agrāk strādāju šajā organizācijā un tajā laikā novēroju iespējamo pārkāpumu
☐ cita veida saistība ar Jūsu darba vidi (norādiet, kāda): _____
3. NORĀDIET, KĀDĀM SABIEDRĪBAS INTERESĒM UN KURIEM SABIEDRĪBAS PĀRSTĀVJIEM, KĀ ARĪ KĀDU KAITĒJUMU MINĒTAIS PĀRKĀPUMS RADA VAI VAR RADĪT¹
4. VAI PAR PĀRKĀPUMU ESAT ZIŅOJIS IEPRIEKŠ
(atzīmējiet atbilstoši, sniedziet nepieciešamos komentārus)
☐ nē, šī ir pirmā ziņošanas reize

¹ Ziņošana tikai par personīgu interešu aizskārumpu nav uzskatāma par trauksmes celšanu.

☐ jā, ziņoju savā darbavietā, izmantojot iekšējo trauksmes celšanas mehānismu ☐ jā, ziņoju citai institūcijai (norādiet, kurai _____) cita informācija _____
Komentāri
5. ATTIEKSME PRET TURPMĀKO SAZIŅU UN PĀRKĀPUMA PUBLISKOŠANU
<i>(atzīmējiet, ja attiecināms)</i> ☐ nevēlos saņemt ziņojuma saņemšanas apstiprinājumu ² ☐ nevēlos saņemt lēmumu par iesnieguma atzīšanu vai neatzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu ☐ ja mans ziņojums palīdzēs atklāt pārkāpumu, atļauju publiskot informāciju par konstatēto pārkāpumu, ievērojot Trauksmes celšanas likuma 7. panta deviņto daļu ³
6. PIELIKUMI
Norādiet ziņojumam pievienotos dokumentus, kas, Jūsaprāt, apstiprina iespējamo pārkāpumu. Ja norādījāt, ka par šo pārkāpumu esat ziņojis iepriekš, pievienojiet saņemto atbildi
1. 2. 3. ..
7. ZIŅAS PAR IESNIEDZĒJU
Vārds, uzvārds
Kontaktinformācija, tostarp adrese* _____ (dzīvesvietas adrese, kā arī cita informācija, kā ar Jums var sazināties (piemēram, e-pasts vai tālruņa numurs), lai nosūtītu atbildi, informāciju par izskatīšanas gaitu vai lūgtu papildinformāciju)
8. IESNIEGŠANAS DATUMS

* Adrese jānorāda saskaņā ar Iesniegumu likumā noteikto prasību. Ja Jūsu norādītā kontaktinformācija ziņojuma izskatīšanas laikā mainās, lūdzam par to informēt.

² Nav attiecināms, ja tiek nosūtīts automātisks paziņojums par elektroniskā dokumenta saņemšanu saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 28. jūnija noteikumu Nr. 473 "Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām" 17. punktu.

³ Informācija tiek publicēta, neatklājot un neapdraudot trauksmes cēlēja identitāti un ievērojot vispārējās datu aizsardzības prasības.

Iesniedzot trauksmes cēlēja ziņojumu, es

apliecinu, ka ziņojumā norādīto informāciju uzskatu par patiesu, rīkojos labā ticībā un man ir saprotams, ka apzināta nepatiesu ziņu sniegšana nav uzskatāma par trauksmes celšanu un par to mani var saukt pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ja ziņojums neatbildīs Trauksmes celšanas likuma prasībām un netiks atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, tas tiks izskatīts kā privātpersonas iesniegums vai institūcija rīkosies citā veidā atbilstoši ziņojuma saturam, Jūs par to attiecīgi informējot.

_____ (paraksts)